

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-04-22

Närvarande: F.d. justitierådet Dag Victor samt justitieråden Annika Brickman och Margit Knutsson.

Reformerade inkomstskatteregler för ideell sektor

Enligt en lagrådsremiss den 4 april 2013 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
3. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
4. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,
5. lag om ändring i ordningslagen (1993:1617),
6. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
7. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
8. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
9. lag om ändring i lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kansliråden Niklas Ekstrand och Bo Lindén.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

I 7 kap finns bestämmelser om undantag från skattskyldighet för bl.a. stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Av 3 § framgår att en förutsättning för stiftelsers skattefrihet är att de uppfyller ändamålskravet i 4 §, verksamhetskravet i 5 § och fullföljdskravet i 6 §. Av 7 § (jämförd med 14 §) framgår att motsvarande krav (här dock enligt 8, 9 och 10-12 §§) gäller även för ideella föreningar och registrerade trossamfund som dock också ska uppfylla öppenhetskravet i 13 §. De i lagtexten nämnda beteckningarna på de olika kraven återkommer som rubriker över de paragrafer som texten hänvisar till.

Förslaget i remissen innebär en samordning av de olika kraven för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Någon invändning mot detta har Lagrådet inte. Den rent lagtekniska lösningen är emellertid enligt Lagrådet inte helt lyckad.

Enligt förslaget till ny 3 § ska för alla de aktuella kategorierna krävas att de "uppfyller kraven i 4 – 12 §§". De i gällande lag använda beteckningarna för de olika kraven används därefter som rubriker över de paragrafer där den grundläggande innebörden anges liksom i ett par fall, men inte alla, i senare lagtext.

Mot denna utformning kan bl.a. de invändningarna riktas att alla de krav som anges i förslaget till 3 § inte är avsedda att gälla för stiftelser liksom att de nuvarande beteckningarna på de olika kraven, som fortfarande är avsedda att användas, inte kommer till direkt uttryck i lagtexten.

Enligt Lagrådet skulle dessa och vissa andra problem med den föreslagna texten kunna undvikas om första stycket och inledningen till det andra i den föreslagna 7 kap. 3 § formulerades på exempelvis följande sätt:

Stiftelser som uppfyller ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven i 4–6 §§ samt ideella föreningar och registrerade trossamfund som förutom dessa krav också uppfyller öppenhetskravet i 10 § är skattskyldiga bara för annan sådan inkomst av näringsverksamhet som avses i 13 kap. 1 § än kapitalvinster och kapitalförluster.

Föreningar och trossamfund som uppfyller kraven i 4–6 och 10 §§ är dock inte skattskyldiga för ...

Lagrådet har vid utformningen av detta alternativ utgått från att förslagets 7 och 8 §§ slås samman till en paragraf som exempelvis skulle kunna formuleras på följande sätt:

Vid bedömningen av om fullföljdskravet är uppfyllt ska sådana intäkter beaktas som enligt 3 § inte ska tas upp till beskattning, dock med undantag för kapitalvinster och schablonintäkter enligt 42 kap. 43 §. Även följande intäkter ska beaktas, om intäkterna inte ska tas upp till beskattning enligt denna lag:

1. Medlemsavgifter och andra avgifter för deltagande i den allmännyttiga verksamheten.
2. Stöd eller bidrag.
3. Förvärv genom testamente eller gåva.

Intäkter som avses i första stycket 2 och 3 ska dock beaktas endast om det framgår av omständigheterna att avsikten är att de ska användas direkt för verksamheten.

Intäkter som avses i första stycket ska minskas med kostnader för att förvärva och bibehålla dessa intäkter.

Om Lagrådets förslag läggs till grund för den nya lagstiftningens utformning innebär det att justeringar bör göras i de talrika olika bestämmelser där hänvisning sker till stiftelser, ideella föreningar eller

registrerade trossamfund ”som uppfyller” de i 7 kap. inkomstskattelagen uppställda kraven.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar, med reservation för vad som följer av sista stycket under Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen, förslagen utan erinran.